

سه شنبه ۰۹ تیر ۱۳۹۳ - ۳ رمضان ۱۴۳۵ - ۱ جولای ۲۰۱۴

مرگ «سلطان مسعود میرزا» معروف به «ظل‌السلطان» حاکم ظالم اصفهان (۱۲۹۷ ش)...

* ۱۰ تیر در گذر تاریخ

* مرگ «سلطان مسعود میرزا» معروف به «ظل‌السلطان» حاکم ظالم اصفهان (۱۲۹۷ ش)
اشاره:

سلطان مسعود میرزا، فرزند ارشد ناصرالدین شاه قاجار در حدود سال ۱۲۲۸ ش به دنیا آمد. وی سه سال از مظفرالدین شاه بزرگ‌تر بود ولی چون مادرش از خاندان قاجاریه نبود، به ولایتعهدی منصوب نگشت. مسعود میرزا در ابتدا با لقب یمین الدوله، حکومت مازندران و استرآباد و سپس فارس و اصفهان را به عهده گرفت تا این که لقب ظل‌السلطان یعنی سایه پادشاه را اخذ کرد. در زمان حکومتش بر فارس، به خاطر ظلم فراوان، عزل شد ولی مدتی بعد به اصفهان رفت و تا ۳۴ سال بعد با ستم حکمرانی نمود. ظل‌السلطان قشون مجهز و منظمی پدید آورد و با باج‌گیری و اخذ مالیات‌های سنگین از رعیت، ثروتی افسانه‌ای گرد آورد که به اعتراف خودش، برای ده نسل پس از او کافی بود. وی، املاک مردم را با زور و قهر، غصب و تصرف می‌کرد و شورش‌ها را با سنگدلی سرکوب می‌نمود. در حدود سال ۱۲۵۹ ش که به اوج قدرت رسیده بود، به پشتوانه ارتش محلی خود، اوامر حکومت مرکزی را نادیده می‌انگاشت و در سال ۱۲۶۱ به ناصرالدین شاه پیشنهاد کرد که حاضر است در ازای دریافت مقام ولایتعهدی، مبلغ هنگفتی پیشکش نماید. وی اندکی بعد به فکر تصاحب سلطنت افتاد و تا پایان عمر در صدد یافتن آن بود. هرچند که هیچ‌گاه به این آرزوی خویش نرسید. ظل‌السلطان افزون بر بیست و یک هزار سرباز در اختیار داشت و اصرار می‌کرد تا وزارت جنگ به او واگذار شود. وقتی که خبر مظالم او به گوش ناصرالدین رسید، شاه قاجار درصدد سفر به اصفهان و بررسی اوضاع آنجا برآمد. در این هنگام ظل‌السلطان بیمناک به تهران آمد و به شاه و درباریان هدایای نفیس تقدیم نمود. با این همه، شاه پس از مدت کوتاهی، با صدور فرمانی، او را از سراسر قلمرو حکومتی غیر از اصفهان برکنار نمود. او در تمام دوران سلطنت مظفرالدین شاه نیز حاکم اصفهان بود و با مشروطه‌خواهان به شدت برخورد می‌کرد. از دیگر کارهای جنون‌آمیز او، تخریب آثار و ابنیه‌های با ارزش دوران صفوی در اصفهان بود تا شاه به این شهر توجهی نداشته باشد و او مطلق العنان آن دیار گردد. مسعود میرزا در اواخر عمر مدتی را در اروپا گذراند تا این که پس از دچار شدن به اختلال حواس، در دهم تیر ماه ۱۲۹۷ ش برابر با ۲۲ رمضان ۱۳۳۶ ق در حدود هفتاد سالگی به کام مرگ افتاد.

* رحلت عالم ربانی سید العلماء و المجتهدین آیت الله «سید حسن موسوی بجنوردی» (۱۳۵۴ ش)

اشاره:

سید العلماء و المجتهدین آیت الله میرزا حسن موسوی بجنوردی معروف به سیدآقا بزرگ در سال ۱۲۷۴ ش (۱۳۱۵ ق) در یکی از روستاهای توابع بجنورد در استان خراسان به دنیا آمد و همان جا نشو و نما یافت. وی سپس به مشهد رفت و علوم عقلی و نقلی را نزد استادانی همچون شیخ آقا بزرگ حکیم، میرزا محمد آیت‌الله‌زاده خراسانی و ادیب نیشابوری اول فرا گرفت. پس از آن در ۲۷ سالگی

برای استفاده از حوزه علمی نجف رهسپار عراق شد و در محضر عالمان بزرگی همچون سید ابوالحسن اصفهانی، میرزای نائینی و آقا ضیاءالدین عراقی به تکمیل تحصیلات پرداخت. سید آقا بزرگ با حافظه شگرف و احاطه گسترده‌ای که بر ادبیات فارسی و عربی، حکمت، کلام، تفسیر، حدیث، فقه و اصول و اغلب رشته‌های معارف اسلامی و فلسفه آن داشت، به زودی به عنوان یکی از برجسته‌ترین مدرسان و مجتهدان حوزه نجف، مشهور گشت، چنان که پس از درگذشت آیت الله بروجردی در سال 1340 ش، مرجعیت عامه او برای شیعیان جهان مسلم شد؛ ولی چون فیلسوفی آزاد و فقیهی آزاداندیش بود، خود را از مرجعیت کنار کشید و با فروتنی و آزادگی خاص خود، به تحقیق، تألیف و تدریس گرایید. آیت الله بجنوردی برای آموزش اجتهاد، روش جدیدی ایجاد کرد که بر پایه آن، یک قاعده فقهی را مطرح می‌نمود و پس از شرح مستندات و تاریخچه شکل‌گیری آن قاعده، آن را با مصادیق خارجی تطبیق می‌داد. این روش در آموزش و پیشرفت فضلاء بسیار مؤثر بوده است. ایشان این روش را در کتاب القواعد الفقهیه در هفت جلد نگاشت که مهم‌ترین و مفصل‌ترین کتابی است که در قواعد فقهی شیعه نوشته شده است. آیت الله بجنوردی در نجف حوزه درسی پر رونقی داشت و با مراکز علمی جهان اسلام از قبیل جامع الأزهر مصر نیز در ارتباط بود. از وی آثار دیگری بر جای مانده که قولثانی الحکمة، یکی از بهترین شرح‌ها بر اسفار ملاحدا، منتهی الاصول، حاشیه بر عروۃ الوثقی و ذخیره المعاد از آن جمله‌اند. سرانجام این فقیه برجسته و عالم بزرگ در دهم تیرماه 1354 شمسی برابر با بیستم جمادی الثانی 1395 ق در هشتاد سالگی در نجف بدرود حیات گفت و در جوار آرامگاه استادش، سید ابوالحسن اصفهانی به خاک سپرده شد.

* روز صنعت و معدن

* هوشنگ تیزابی
در برخورد مسلحانه با مأمورین انتظامی
به قتل رسید (1352 ش)

* ورود انواع پارچه نخی و
الیاف مصنوعی آزاد شد (1354 ش)

* نام سناتورها و نمایندگان
دوره بیست و چهارم مجلس شورای ملی از تهران اعلام شد. (1354 ش)

* جعفر شریف امامی سناتور اول تهران و منوچهر آزمون وکیل اول تهران شدند

* نورمحمد ترکی صدراعظم افغانستان در مورد روابط ایران و کشورش سخن گفت و اضافه کرد کلیه قراردادهای سابق به قوت خود باقی است (1357 ش)

* 3 رمضان در گذر تاریخ

* مرگ «مروان بن حکم»
بانی سلسله مروانی بنی‌امیه و
دشمن سرسخت اهل بیت (65 ق)
اشاره:

مروان بن حکم بن ابی العاص، در سال دوم هجری متولد شد. پدرش لعن شده پیامبر اسلام بود که او را از مدینه اخراج کرد. در زمان عثمان به دربار راه یافت و به خلیفه بسیار نزدیک گردید. او پس از مرگ معاویه دوم به خلافت رسید و دولت اموی در خاندان آل مروان جریان یافت. مروان، آدمی منافق، مزور، مکار و خبیث بود. مدت خلافت وی در حدود 10 ماه به طول انجامید. مروان همسر یزید را به زنی گرفت و به دست او هم کشته شد، زیرا به یزید توهین کرده بود. مروان یکی از دشمنان سرسخت اهل بیت عصمت و طهارت (ع) به شمار می‌رود که ظلم فراوانی به این خاندان روا داشت.

* رحلت عالم کبیر «شیخ مفید»

فقیه نامی و متکلم شهیر مسلمان

اشاره:

ابوعبدالله، محمد بن محمد بن عثمان معروف به شیخ مفید، عالم نامی، از مراجع شیعه، فقیه، متکلم، متوفی و مدفون در بغداد، در یازده ذیقعدی سال 336 ق در روستائی در ده فرسنگی شمال بغداد به دنیا آمد. وی در آن جا رشد و نمو کرد و تحصیلات مقدماتی را در زادگاه خود فرا گرفت؛ سپس برای تکمیل معلومات خود به بغداد رفت. شیخ مفید در مکتب ابن قولویه و شیخ صدوق و ابوغالب رازی و ابن جنید کسب علم نمود و به درجه‌ی اجتهاد رسید. از جمله شاگردان وی، سیدرضی و سیدمرتضی، شیخ طوسی، ابوالفتح کراچی و نجاشی بوده‌اند. در آن زمان بغداد مرکز علوم اسلامی بود و در فقه مذاهب اربعه، مکتب شیخ مفید رونق داشت. شیخ مفید در جهت تقویت تشیع زحمت بسیار کشید. او از پایه گذاران علم کلام و اصول فقه استدلالی و منطقی به شمار می‌رود. تلاش علمی این عالم ربانی تا آن اندازه وسیع و گسترده بود که دانشمندان اهل‌تسنن به او لقب مفید دادند. آثار وی عبارتند از: الارشاد، الاختصاص، امامت امیرالمؤمنین و کشف السرائر و کتب دیگر. در احوال او نوشته‌اند که شب‌ها مختصر می‌خوانید، باقی را به نماز یا مطالعه یا تدریس و یا تلاوت قرآن مجید می‌گذراند. شیخ مفید از جمله کسانی است که توقیعات و نامه‌های مختلفی از ناحیه‌ی مقدسه‌ی صاحب الامر (ع) با عباراتی چون: السلام علیک ایها الولی المولی المخلص فی الدین، المخلص فینا... به او ارسال می‌شد. او را در پایین پای امام هفتم (ع) در کنار استادش ابن قولویه به خاک سپردند.

* درگذشت «ابن خَشَّاب» محقق و نویسنده ی مسلمان (567 ق)

اشاره:

ابومحمد عبدالله بن احمد معروف به ابن خَشَّاب در سال 492 ق در عراق به دنیا آمد واز کودکی به فراگیری علوم رایج زمان خود پرداخت. ابن خَشَّاب به تدریج در رشته‌های منطق، حدیث، ادب، نحو و لغت مهارت یافت و به تألیف کتب متعدد همت گماشت. شخصیت علمی ابن خَشَّاب از اعتباری کم نظیر برخوردار است و به این سبب او را علامه، حُجَّتِ عَرَب و حجت الاسلام خوانده‌اند. ابن‌خَشَّاب در قرائت قرآن و فهمیدن قرآن مجید، سرآمد قاریان عصر خود محسوب می‌شد و قرآن را با قرائت‌های گوناگون از حفظ داشت. ابن خَشَّاب با مردم فرو دست بسیار فروتنانه رفتار می‌کرد اما در برابر فرمانروایان و اشراف، تکبر نشان می‌داد. افزون بر استادی در زبان عرب، نحو، لغت، تفسیر، حدیث، نسب‌شناسی و... در ادب، شعر، منطق، حساب، هندسه و... نیز مهارت داشت. از او تألیفات ارزشمندی بر جای مانده است که تواریخ میلادُ الاَئِمَّة و وَفَیَاتِهِم، مسائلُ فی التَّحْو و القَصِیدَةُ البَدِیْعِیَّة و... از آن جمله‌اند. ابن خَشَّاب ثروت خود را که مجموعه‌ای از کتب نفیس بوده، وقف طالبان علم کرد اما اکثر آن‌ها به تاراج رفت.

* وفات علامه محمدحسین

نجفی روحانی معاصر (1409ق)

اشاره:

آیت الله علامه شیخ محمدحسین نجفی عاملی دوران کودکی را در نجف همراه با پدر سپری کرد و سپس در معیت خانواده به ایران مراجعت و بعد از مدت کوتاهی در همان آغاز جوانی برای ادامه تحصیل به نجف عزیمت نمود. حدود سی سال در نجف اشرف در خدمت اساتید فقه و اجتهاد و علوم و معارف دین به تحصیل پرداخت. آیت الله نجفی عاملی مدت بیست سال از محضر آیات عظام آقا سیدابوالحسن اصفهانی و آقا میرزاحسین نائینی و آقا ضیاءالدین عراقی و آقا شیخ محمدحسین غروی استفاده برده است و به درجه اجتهاد مفتخر گردید.

وی در معقول از محضر آقا شیخ مرتضی طالقانی و آقا حسین بادکوبه‌ای و در علم رجال و حدیث از محضر آقا شیخ علی زاهد قمی بهره برد.

سایر علوم دین و سطوح عالی را از محضر اساتیدی چون آیات آقا شیخ عبدالحسن رشتی، آقا میرزاعلی ایروانی صاحب حاشیه، آقا میرزاابوالحسن مشکینی، آقا شیخ محمدحسین تهرانی، آقا شیخ شعبان رشتی و سایر آیات نجف اشرف استفاده نمود.

پیش از تشریف به نجف، مقداری از سطوح عالی را از محضر پدر خود و نیز آیت الله سیدحسن مدرس در تهران بهره‌مند شد. آیت الله نجفی عاملی در طول اقامت خود در نجف به تدریس و تربیت طلاب علوم دینی مشغول بود. بعد از گذشت دو سال از رحلت استاد خود یعنی آیت الله العظمی اصفهانی به ایران عزیمت نمود و در تهران اقامت گزید. از وی تألیفاتی در موضوعات مختلف به صورت مخطوط باقی مانده است. این عالم بزرگوار در عصر روز سوم ماه رمضان سال ۱۴۰۹ ق با داشتن عمری قریب به نود سال دار فانی را وداع گفت. طبق وصیت علامه، پیکر وی به مشهد منتقل شد و در جوار حضرت امام رضا (ع) به خاک سپرده شد.

* 1 جولای در گذر تاریخ

* حمله سپاهیان فرانسه به مصر
به فرماندهی ناپلئون بُناپارت (1798م)

* وقوع جنگ اول تریاک
بین چین و انگلستان (1839م)

* تشکیل «جمهوری فدرال کانادا» و
روز ملی و استقلال «کانادا» (1867م)

* مرگ خانم «هاریت بیچراستو»
بانوی نویسنده مشهور آمریکائی

* آغاز نبرد خونین «سوم»
در جریان جنگ جهانی اول (1916م)

* روز استقلال کشور آفریقائی «سومالی» از استعمارگران اروپائی

* روز ملی و استقلال کشور آفریقائی «رواندا» از استعمار بلژیک (1962م)

* روز ملی و استقلال کشور آفریقائی «بروندی» از استعمار بلژیک (1962م)

* بازگرداندن حاکمیت بندر «هنگ کنگ» از استعمار انگلستان به چین (1997م)